

51112316: สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรวัฒนธรรม

คำสำคัญ: การจัดการท่องเที่ยว

สุวรรณ มุ่งเจริญ : การจัดการท่องเที่ยวเชิงศาสนา กรณีศึกษา: อุทยานศาสนาพระโพธิสัตว์กวนอิม จังหวัดเพชรบุรี. อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ : ศ.สายันต์ ไพรชาญจิตร. 107 หน้า.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาอุปสรรคของการจัดการท่องเที่ยวเชิงศาสนา และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว โดยขอบเขตในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนด ขอบเขตด้านพื้นที่ท่องเที่ยวภายในอุทยานศาสนาพระโพธิสัตว์กวนอิม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักท่องเที่ยว และกลุ่มเจ้าหน้าที่อุทยานศาสนาพระโพธิสัตว์กวนอิม โดยใช้การศึกษาแบบวิจัยเชิงสำรวจ มีการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์พูดคุยแบบกึ่งโครงสร้าง แบบสอบถามความพึงพอใจ และการสำรวจพื้นที่ ถ่ายภาพประกอบการศึกษา

ผลการศึกษาในด้านอุปสรรคของการจัดการท่องเที่ยวเชิงศาสนาพบว่า อุปสรรคเกิดจาก ศรัทธาในศาสนาลดลง เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวเชิงศาสนาเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดภาพทางศาสนา ทั้งแบบศรัทธาจริง และแบบกระแสนิยมจากการประชาสัมพันธ์ ซึ่งนักท่องเที่ยวมักไปแหล่งท่องเที่ยวเชิงศาสนาที่มีการประชาสัมพันธ์ แต่หากการประชาสัมพันธ์ลดลงก็ทำให้นักท่องเที่ยวลด ตามไปด้วย

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ที่มีต่ออุทยานศาสนาพระโพธิสัตว์กวนอิม ทำให้ผู้ศึกษาสามารถกำหนดแนวทางการจัดการได้เป็น 4 ประเด็น คือ

1. ควรมีการจัดการสถานที่ โดยการปรับปรุงภูมิทัศน์ ความร่มรื่นของสภาพแวดล้อม ความสะอาด สร้างสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานให้ตอบสนองนักท่องเที่ยว
2. ควรจัดเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ ให้ประจำอยู่ตามจุดต่างๆของสถานที่ท่องเที่ยว
3. ควรจัดให้มีจุดจำหน่ายวัตถุมงคลเพียงจุดเดียว ที่บริเวณวิหารพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร เพราะนักท่องเที่ยวทุกคนจะมาสักการะขอพรที่จุดนี้
4. เพิ่มช่องทางประชาสัมพันธ์ ทำให้นักท่องเที่ยวได้รู้จักมากขึ้น เช่น จัดทัศนศึกษา ติดต่อหนังสือพิมพ์จังหวัด ติดต่อรายการโทรทัศน์ ซึ่งหากการประชาสัมพันธ์ได้รับการปรับปรุงให้ ดีขึ้น ย่อมส่งผลให้นักท่องเที่ยวมีความศรัทธา และสนใจการท่องเที่ยวเชิงศาสนาเพิ่มมากขึ้น

การจัดการทรัพยากรวัฒนธรรม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2555

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

51112316: MAJOR: CULTURAL RESOURCE MANAGEMENT

KEY WORD : TOURISM MANAGEMENT

SUWANNA MUNGCHAROEN : RELIGIONS TOURISM MANAGEMENT: A CASE STUDY AT BODHISATTVA KUANYIN RELIGIOUS PARK PHETCHABURI PROVINCE. INDEPENDENT STUDY ADVISORS: PROF. SAYAN PRAICHARNJIT. 107 pp.

The objective of this study was discovering to the obstacles of religious tourism management and surveying tourists' satisfaction. The scope of this study was Bodhisattva Kuanyin Religious Park which is the religious tourist site. The population in this study was divided into two groups: the tourists and the officers of Bodhisattva Kuanyin Religious Park. The survey research was conducted and the data were collected from questionnaires, tape recording, interviews, area surveying, and photograph taking.

The outcome from this study reveals that the obstacles of religious tourism management are brought about by a decline in religious faith, resulting from an increasing number of religious tourism attractions. Therefore, the religious pictures caused by real and popular religious faith occur. Since tourists visit highly-promoted religious tourism attractions, a decrease in public relations can affect the number of tourists.

From the outcome of tourists' satisfaction survey in Bodhisattva Kuanyin Religious Park enables the researcher to specify the management approach into four aspects:

1. This religious park should be improved in terms of tourist sites, landscape, environmental serenity, and cleanliness. Basic public utilities should be constructed to serve tourists' needs.

2. The information staff should be available at the spots in this religious park.

3. Only one spot should be available for buying and selling charms and amulets. It should be located inside the Bodhisattva Assembly Hall, where all the tourists will pray and worship the image.

4. More channels of public relations should be provided so that tourist will learn more about this religious park. Some possible examples of the channels are organizing educational trips and cooperating with the local newspapers or television stations. The improvement in public relations, tourists will become more faithful and interested in religious tourism.

Program of Cultural Resource Management

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature

Academic Year 2012

Independent Study Advisors signature

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลงได้ เพราะได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากบุคคลหลายฝ่าย ซึ่งผู้วิจัยกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้คือ

รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิก เลิศชาญฤทธ์ ประธานกรรมการตรวจสอบการค้นคว้าอิสระที่ได้ให้คำแนะนำ และการตรวจแก้การค้นคว้าอิสระ อีกทั้งความรู้ในด้านวิชาการต่างๆ

ศาสตราจารย์สายนต์ ไพรชาญจิตร อาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมการค้นคว้าอิสระที่กรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษา ข้อเสนอแนะความคิดเห็นต่างๆ วิธีการวิจัย เครื่องมือในการวิจัย การตรวจแก้การค้นคว้าอิสระ ตลอดจนแนวทางในการดำเนินการศึกษา รวมไปถึงความรู้ในด้านวิชาการต่างๆ มาโดยตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยเข้ามาศึกษาในสาขาการจัดการทรัพยากรวัฒนธรรม

คุณสุณัย โกศลกิติวงศ์ ประธานกรรมการบริหาร อุทยานศาสนาพระโพธิสัตว์กวนอิมที่ให้ความอนุเคราะห์ให้ผู้วิจัยสามารถเข้าไปเก็บข้อมูลภายในอุทยานศาสนาพระโพธิสัตว์กวนอิม ตลอดจนให้คำแนะนำ คำปรึกษา แหล่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย รวมทั้งอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลภาคสนาม ตลอดระยะเวลาในการทำการค้นคว้าอิสระ

ด้านการเก็บข้อมูลภาคสนาม ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากเจ้าหน้าที่อุทยานศาสนาพระโพธิสัตว์กวนอิม จ.เพชรบุรี ในการให้ข้อมูลความรู้ รวมถึงช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดสถานที่เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ที่เคยอบรมสั่งสอนวิชาแขนงต่างๆ รวมทั้งนักวิชาการที่ทำการศึกษาค้นคว้าเรื่องราวทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ ที่ผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้า และนำข้อมูลบางส่วน ไปใช้ในการอ้างอิงประกอบการค้นคว้าอิสระ

ขอขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ คณะโบราณคดี สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรวัฒนธรรม ภาคพิเศษรุ่น 1 ที่เป็นกำลังใจ และให้การช่วยเหลือกันมาตลอด

ขอขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ที่ร่วมเป็นทีมงานในการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว รวมถึงให้การสนับสนุน และช่วยเหลือตลอดระยะเวลาที่ลงพื้นที่เพื่อทำการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อคงพันธ์ (อนันต์) คุณแม่จำเนียร มุ่งเจริญ ที่ได้ให้การสนับสนุนผู้วิจัย รวมทั้งเป็นกำลังใจที่สำคัญตลอดระยะเวลาการค้นคว้าอิสระฉบับนี้